

Kluby sportowe w województwie małopolskim w 2016 r.

Opracowanie sygnałne

Lipiec 2017 r.

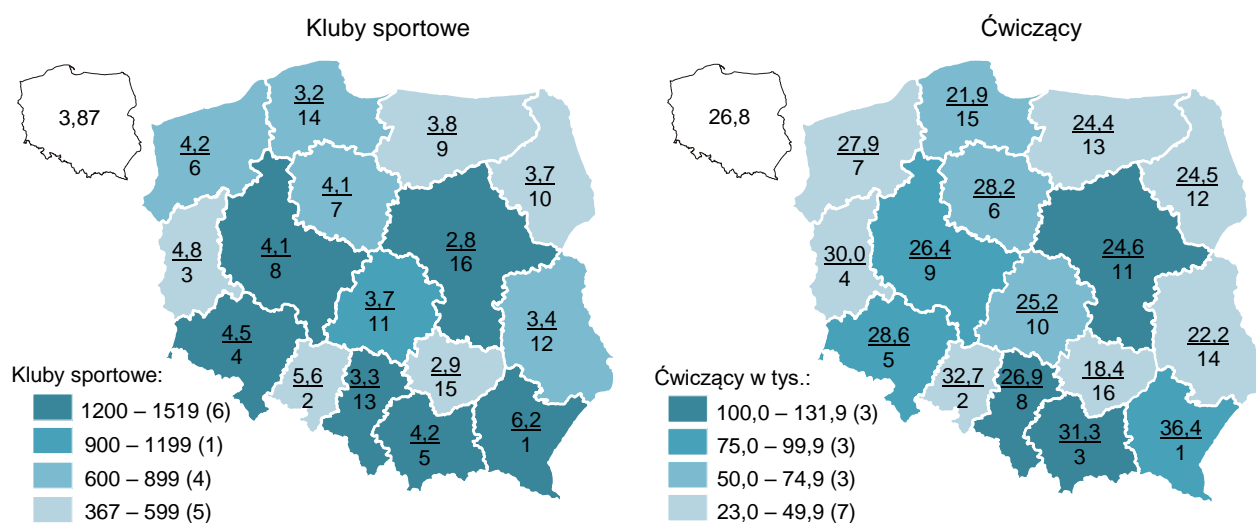
Województwo małopolskie od lat charakteryzuje się wyższymi wartościami wskaźników opisujących wybrane zjawiska statystyki sportowej niż średnie wyniki w Polsce. Pod względem liczby klubów sportowych, jak i ćwiczących w tych klubach w przeliczeniu na 1000 ludności województwo małopolskie znajduje się w czołówce wśród innych województw. W 2016 r. w województwie małopolskim, w porównaniu z 2014 r., zwiększyła się liczba klubów sportowych i liczba ćwiczących osób. Zmiany te były mniejsze niż w innych województwach, wskutek czego województwo małopolskie zajmowało niższe lokaty wśród pozostałych województw niż przed dwoma laty.

Kluby sportowe

W województwie małopolskim w końcu 2016 r. działały 1422 kluby sportowe¹ (o 11 więcej niż w końcu 2014 r.), co stanowiło 9,6% klubów w Polsce i lokowało województwo na 4. miejscu wśród wszystkich województw w kraju (w 2014 r. — 1. lokata). Liczba klubów sportowych na 10 tys. ludności, tak jak przed dwoma laty, wyniosła 4,2 (analogiczny wskaźnik dla Polski wyniósł 3,9) i było to 5. miejsce w kraju (w 2014 r. — 4. miejsce).

Liczba osób uprawiających sport w klubach wzrosła o 3,1 tys. i wyniosła 105,9 tys. osób (10,3% w skali kraju) — była to 3. lokata w kraju. Liczba ćwiczących kobiet wzrosła o 2,2 tys. do poziomu 26,3 tys. osób, co stanowiło 10,1% ogółu kobiet uprawiających sport w Polsce (3. miejsce w kraju).

Mapa 1. Kluby sportowe oraz ćwiczący w klubach sportowych według województw w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

U w a g a. W liczniku zamieszczono liczbę klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców, w mianowniku – lokatę województwa w kraju.

U w a g a. W liczniku zamieszczono wskaźnik aktywności sportowej (liczba ćwiczących w klubach na 1000 mieszkańców), w mianowniku – lokatę województwa w kraju.

¹ Akademyki związki sportowe, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”, szkolne związki sportowe, uczniowskie kluby sportowe (posiadające osobowość prawną), kluby wyznaniowe i pozostałe kluby sportowe.

Wskaźnik aktywności sportowej (liczba ćwiczących na 1000 ludności) wzrósł o 0,8 i wyniósł 31,3 (w kraju — 26,8) i pod tym względem była to 3. pozycja w kraju (przed dwoma laty — 2.).

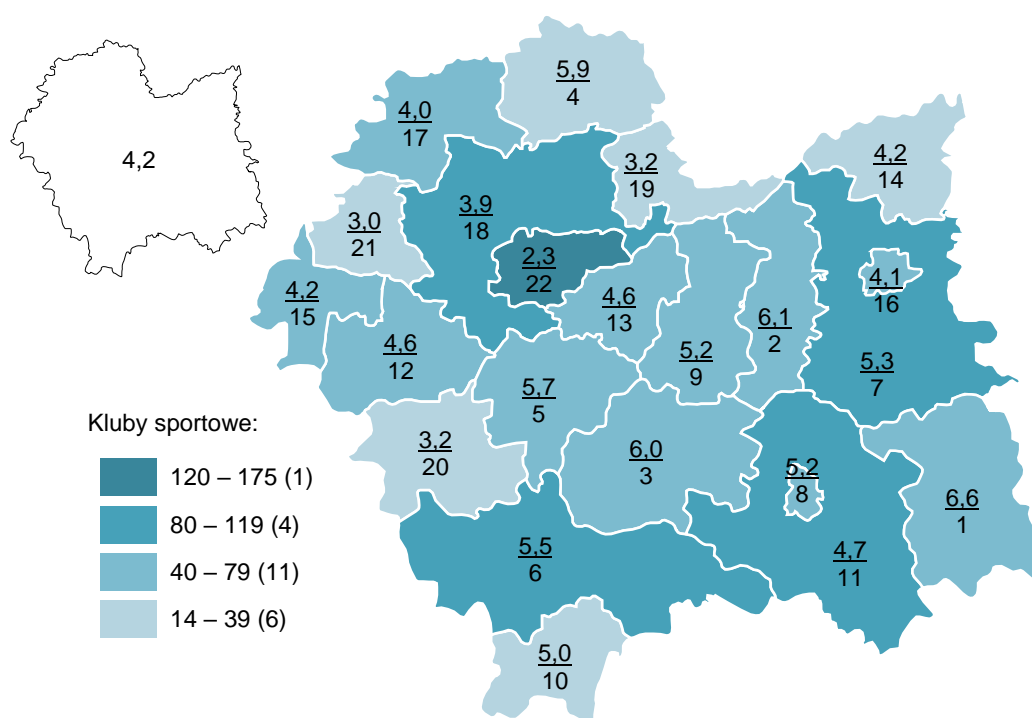
Tabl. 1. Kluby sportowe w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2016	
		w liczbach bezwzględnych	2014 = 100
Kluby	1411	1422	100,8
w tym uczestniczące, we współzawodnictwie sportowym na poziomie ogólnopolskim	563	631	112,1
Sekcje	2570	2541	98,9
Członkowie	105956	105633	99,7
Ćwiczący	102780	105886	103,0
w tym do lat 18	69355	78351	113,0
w tym kobiety	24096	26304	109,2
Trenerzy	1544	2329	150,8
Instruktorzy sportowi	2369	1984	83,7
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	966	825	85,4

Według stanu w dniu 31 XII 2016 r. najwięcej klubów sportowych działało w Krakowie (175, 12,3% wszystkich klubów w województwie, wzrost udziału o 0,8 p. proc.) oraz w powiatach krakowskim i tarnowskim (po 106 klubów). W porównaniu ze stanem sprzed dwóch lat, w 11 powiatach liczba klubów wzrosła (najwięcej w Krakowie — o 13), w 10 powiatach spadła (najwięcej w powiecie nowosądeckim — o 10), w 1 powiecie pozostała bez zmian (gorlicki). Najmniej klubów zarejestrowanych było w powiecie proszowickim (14 klubów).

W 15 powiatach liczba klubów sportowych na 10 tys. ludności była wyższa niż średnia w województwie, a w 7 była niższa. Najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie gorlickim, a najniższy w Krakowie. W 11 powiatach odnotowano wzrost wskaźnika (największy w powiecie proszowickim) i w 11 spadek (najgłębszy w powiecie miechowskim).

Mapa 2. Kluby sportowe według powiatów w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

U w a g a. W liczniku zamieszczono liczbę klubów sportowych na 10 tys. mieszkańców, w mianowniku — lokatę wśród powiatów województwa.

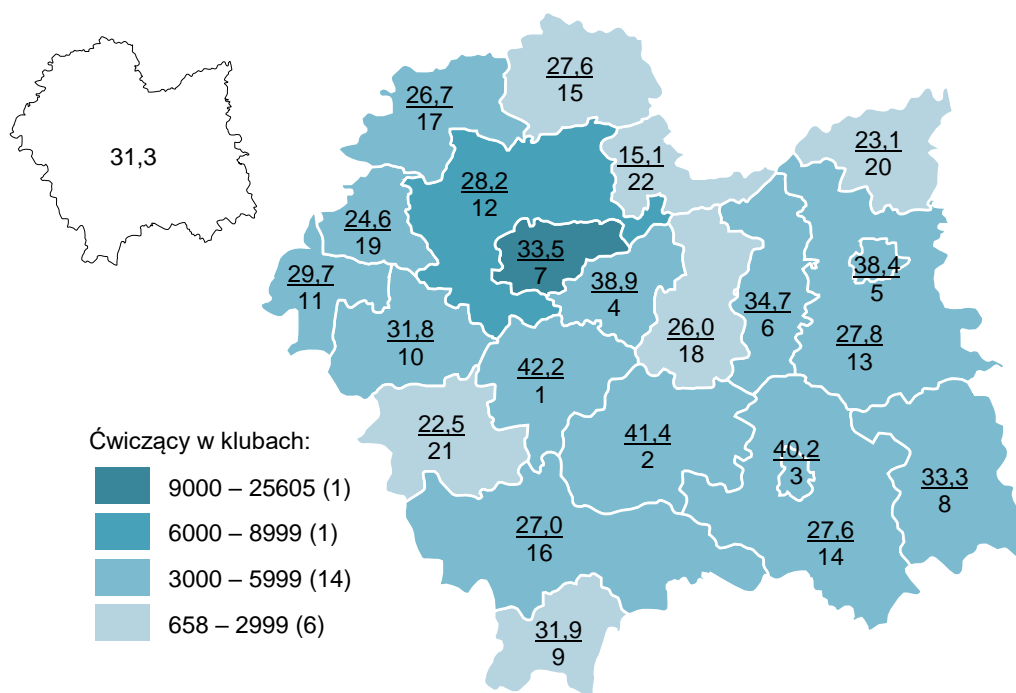
Ćwiczący w klubach sportowych

W końcu 2016 r. w małopolskich klubach sportowych ćwiczyło 105,9 tys. osób, o 3,0% więcej niż w 2014 r. Wśród nich było 74,0% osób w wieku do 18 lat włącznie, o 6,5 p. proc. więcej (analogiczny wskaźnik w kraju — 71,3%). Udział kobiet wzrósł o 1,4 p. proc. i wyniósł 24,8% (wskaźnik dla Polski — 25,2%).

W końcu 2016 r. liczba zawodników zarejestrowanych w ogólnopolskich lub okręgowych związkach sportowych wyniosła 54,3 tys. osób (w stosunku do 2014 r. wzrost o 2,8 tys.), co stanowiło 51,3% ogółu ćwiczących w klubach (wzrost o 1,2 p. proc.). W tej liczbie było 8,3 tys. kobiet, tj. 15,2% ogółu zarejestrowanych zawodników (więcej o 1,8 p. proc.).

W wyniku wzrostu liczby ćwiczących w klubach, nieznacznie (o 0,8) wzrósł wskaźnik aktywności sportowej w województwie (liczba ćwiczących na 1000 mieszkańców). Wskaźnik większy niż średni w województwie odnotowano w 10. powiatach (najwyższy w powiecie myślenickim), a mniejszy w 12 (najniższy w powiecie proszowickim).

Mapa 3. Ćwiczący w klubach sportowych według powiatów w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

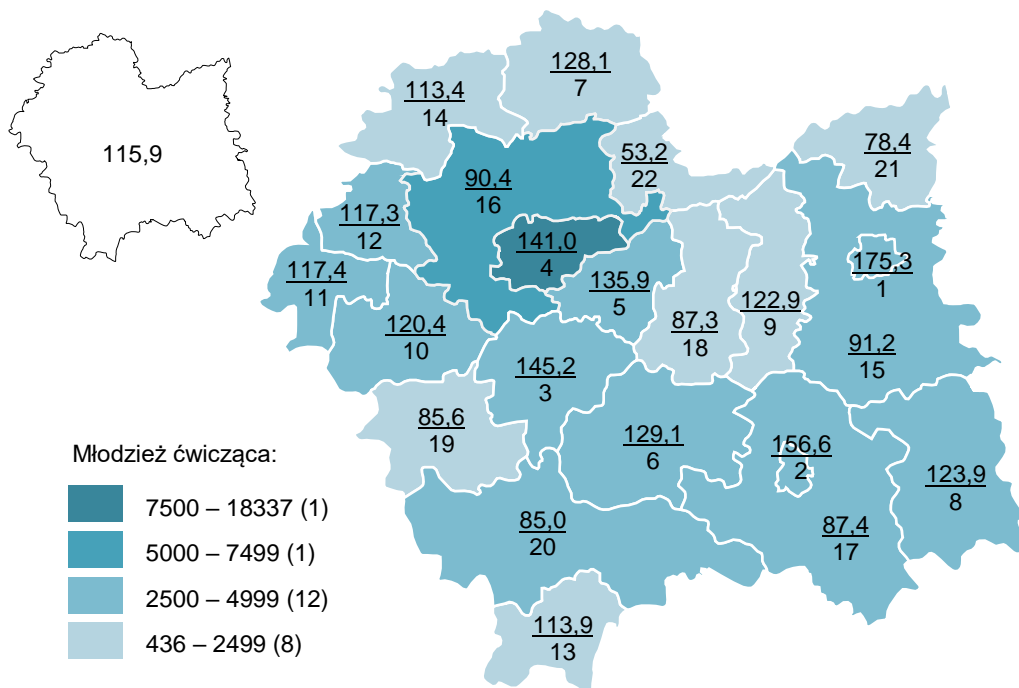

U w a g a. W liczniku zamieszczono wskaźnik aktywności sportowej, w mianowniku — lokatę wśród powiatów województwa.

W grupie ćwiczących w klubach sportowych dzieci i młodzieży do 18 lat włącznie (78,4 tys. osób) wskaźnik aktywności sportowej w 2016 r. wyniósł 115,9 (wzrost o 13,9 w porównaniu z 2014 r.), co ułożyło województwo małopolskie na 3. miejscu w Polsce, po województwach podkarpackim i opolskim (analogiczny wskaźnik dla Polski wyniósł 100,9). Najwyższy wskaźnik odnotowano w Tarnowie, a najniższy w powiecie proszowickim.

Największy udział młodzieży do 18 roku życia (włącznie) wśród uprawiających sport ogółem odnotowano w powiatach miechowskim i chrzanowskim (odpowiednio 83,9% i 81,8%). Wśród zarejestrowanych zawodników było 37,4 tys. młodzieży (68,9%, wzrost o 3,6 p. proc.). Największy udział zarejestrowanych juniorów i junierek w stosunku do ćwiczących zarejestrowanych ogółem wystąpił w Tarnowie (79,9%) oraz w Krakowie (78,9%).

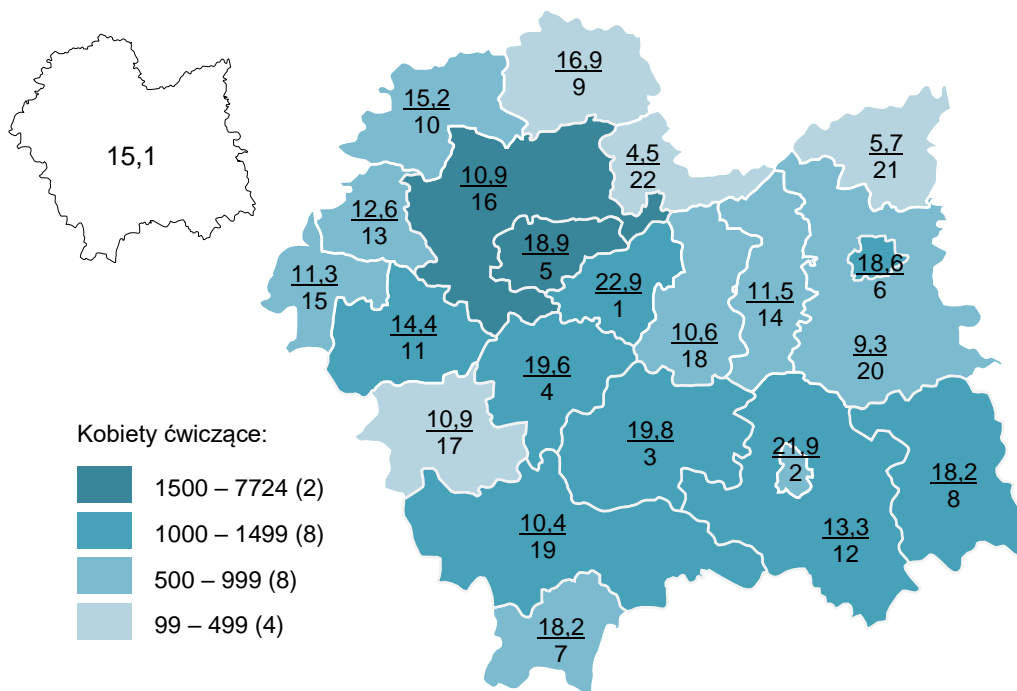
Mapa 4. Młodzież ćwicząca w klubach sportowych według powiatów w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

U w a g a. W liczniku zamieszczono wskaźnik aktywności sportowej młodzieży, w mianowniku — lokatę wśród powiatów województwa.

Ze względu na wskaźnik aktywności sportowej kobiet (liczba ćwiczących kobiet na 1000 kobiet ogółem) województwo małopolskie, ze wskaźnikiem 15,1 (wzrost o 1,2 w porównaniu z 2014 r.; analogiczny wskaźnik dla Polski wyniósł 13,1), uplasowało się na 3. miejscu w kraju (przed dwoma laty 2. lokata), po województwie podkarpackim i kujawsko–pomorskim. Najwyższy wskaźnik odnotowano w powiecie wielickim a najniższy w powiecie proszowickim.

Mapa 5. Kobiety ćwiczące w klubach sportowych według powiatów w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

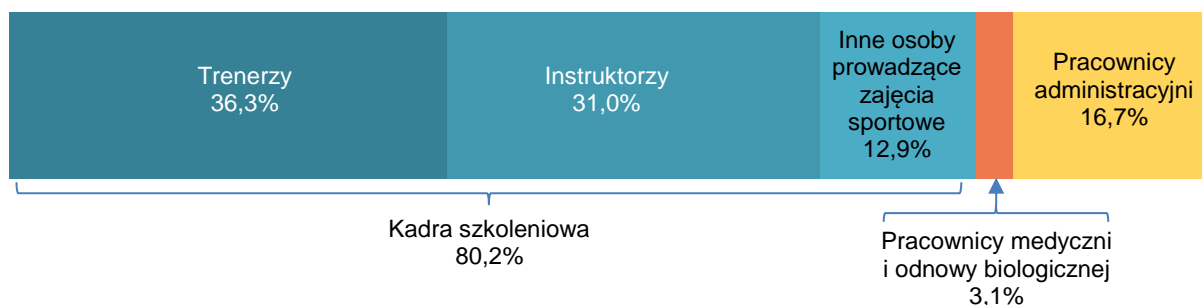

U w a g a. W liczniku zamieszczono wskaźnik aktywności sportowej kobiet, w mianowniku — lokatę wśród powiatów województwa.

Kadra sportowa

W klubach sportowych w końcu 2016 r. pracowało (łącznie z pracującymi społecznie) 6,4 tys. osób, o 4,4% więcej niż w 2014 r.

Wykr. 1. Struktura pracujących w klubach sportowych w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

Kadra szkoleniowa (trenerzy, instruktorzy oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe) licząca 5,1 tys. osób, w porównaniu z 2014 r. zwiększyła się o 259 osób, tj. o 5,3% (analogicznie w Polsce wzrost o 11,3%). Stanowiło ją: 2,3 tys. trenerów (wzrost liczby o 50,8%), 2,0 tys. instruktorów (spadek o 16,3%) oraz 0,8 tys. innych osób prowadzących zajęcia sportowe (spadek o 14,6%). Liczba kadry szkoleniowej zwiększyła się w 15 powiatach, a spadła w 7. Największy procentowy rozwój kadry szkoleniowej wystąpił w powiecie proszowickim (wzrost o 94,7%) oraz w Tarnowie (o 26,6%). Najgłębszy spadek liczby szkolących odnotowano w powiatach nowosądeckim (o 9,0%) oraz chrzanowskim (o 7,5%). Pod względem liczebności kadry szkoleniowej województwo małopolskie zajmowało 4. lokatę w Polsce (przed dwoma laty — 3.), po województwach mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

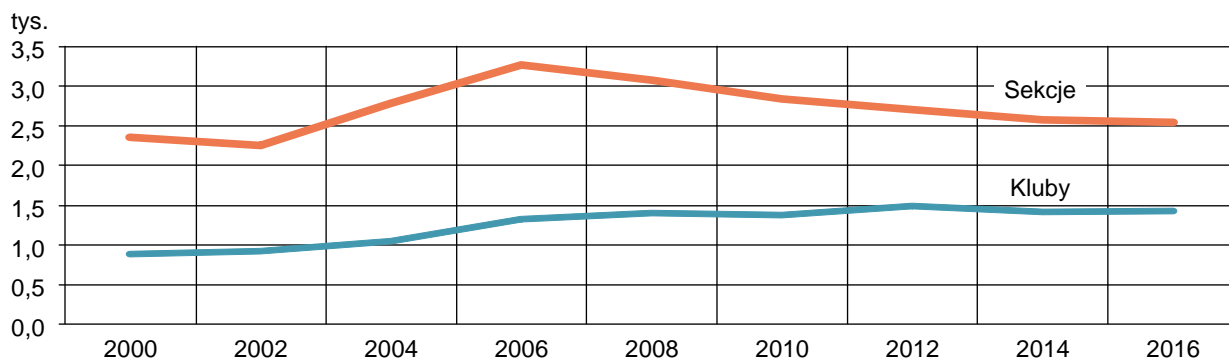
Oprócz osób prowadzących zajęcia sportowe, w klubach sportowych w województwie małopolskim pracowało także 196 pracowników medycznych i odnowy biologicznej (spadek o 3,0% w stosunku do 2014 r.) oraz 1073 pracowników administracyjnych (wzrost o 1,4%).

Wskaźnik kadry szkoleniowej (trenerzy, instruktorzy oraz inne osoby prowadzące zajęcia sportowe na 100 ćwiczących w klubie) w stosunku do 2014 r. zwiększył się o 0,2 i wyniósł 4,9. Podobnie, jak dwa lata wcześniej był to najniższy wskaźnik w kraju (analogiczny wskaźnik dla Polski — 5,3). W województwie najwyższy wskaźnik kadry szkoleniowej wystąpił w Tarnowie (6,0), a najniższy w powiecie dąbrowskim (3,9).

Sekcje sportowe

Mimo wzrostu liczby klubów sportowych i liczby ćwiczących w nich osób, po raz 6. z rzędu, spadła liczba sekcji w klubach sportowych do stanu poniżej poziomu odnotowanego w końcu 2004 r. W końcu 2016 r. było ich 2541, o 1,1% mniej niż w końcu 2014 r. Tak samo, jak przed dwoma laty ulokowało to województwo małopolskie na 2. miejscu w kraju, po województwie mazowieckim. Najwięcej sekcji istniało w klubach sportowych w Krakowie (423 sekcje) oraz w powiatach nowosądeckim i nowotarskim (odpowiednio 184 i 183), a najmniej w powiecie proszowickim (22).

Wykr. 2. Kluby i sekcje sportowe w latach 2000–2016
Stan w dniu 31 XII

Średnio na 1 klub w województwie małopolskim przypadało 1,79 sekcji (wskaźnik dla Polski wyniósł 1,69), najczęściej w Krakowie (2,42) oraz w powiecie limanowskim (2,04), a najmniej w powiatach oświęcimskim i chrzanowskim (odpowiednio 1,37 i 1,45).

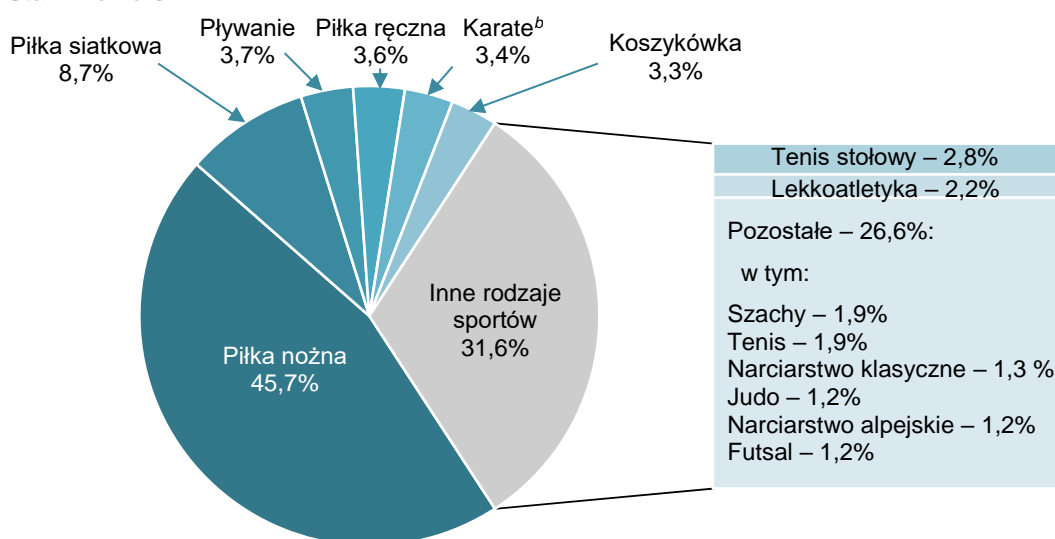
Ze względu na rodzaj uprawianego sportu najczęściej było sekcji gier zespołowych: tak jak od lat — sekcji piłki nożnej (35,9% ogólnej liczby sekcji, wzrost udziału o 3,8 p. proc), a następnie piłki siatkowej (12,3%), piłki ręcznej (4,8%) oraz koszykówki (4,7%). Spośród sportów indywidualnych dominowały sekcje tenisa stołowego (5,0%) oraz lekkoatletyki (3,0%).

Ćwiczący w sekcjach

We wszystkich sekcjach ćwiczyło łącznie 114,5 tys. osób². Oznacza to, że 8,6 tys. uprawiających sport w klubach sportowych trenowało więcej niż 1 dyscyplinę sportową (5,6 tys. mężczyzn i 3,0 tys. kobiet).

W 2016 r. — w porównaniu z 2014 r. — struktura ćwiczących według uprawianych rodzajów sportów była podobna. Najpopularniejszymi sportami były: piłka nożna, piłka siatkowa, pływanie, piłka ręczna, karate i koszykówka — skupiały one łącznie ponad 2/3 wszystkich uprawiających sport.

Wykr. 3. Struktura ćwiczących w sekcjach^a według rodzajów sportów w 2016 r.
Stan w dniu 31 XII

a Osoba liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. b Łącznie wszystkie odmiany karate.

² Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje.

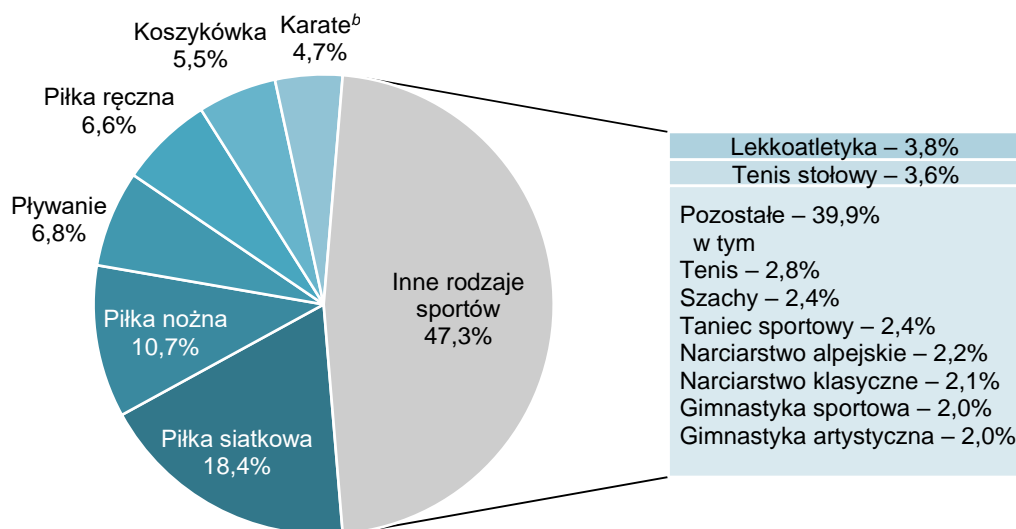
Łącznie w sekcjach sport uprawiało 85,3 tys. młodzieży. Jej struktura przedstawiała się podobnie — 6 najpopularniejszych dyscyplin sportowych trenowało łącznie 70,5% osób w wieku do lat 18 (włącznie). Udział juniorów i junierek wśród ćwiczących był przeważający w takich sportach jak np.: biathlon zimowy (96,3%), gimnastyka sportowa (95,9%), akrobatyka sportowa (95,7%). Były też sporty, które były uprawiane wyłącznie przez młodzież: ringo, trampolina, sumo, woltyżerka, trial rowerowy, saneczkarstwo, sport żużlowy i kręglarstwo.

Nie uległo większej zmianie zainteresowanie rodzajami sportów wśród mężczyzn i kobiet. Wśród mężczyzn najpopularniejszym sportem niezmiennie była piłka nożna, którą trenowało 57,7% ogółu trenujących mężczyzn. Następnymi pod względem popularności dyscyplinami były: piłka siatkowa (5,4%) oraz piłka ręczna, pływanie i tenis stołowy (po 2,6%).

Wśród kobiet nie było jednej dominującej dyscypliny sportowej. Najbardziej popularnym sportem pozostała piłka siatkowa.

Wykr. 4. Struktura kobiet ćwiczących w sekcjach^a według rodzajów sportów w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

a Osoba ćwicząca liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. b Łącznie wszystkie odmiany karate.

Nieznacznie zmieniła się struktura ćwiczących ze względu na płeć. Kobiety stanowiły 25,6% ogółu ćwiczących (wzrost udziału o 1,5 p. proc. w stosunku do 2014 r.). W większości rodzajów sportów uprawianych w województwie małopolskim przeważali mężczyźni (wśród trenujących najpopularniejszą dyscyplinę, tj. piłkę nożną, było tylko 6,0% kobiet). Były jednak dyscypliny sportowe, w których kobiety dominowały, jak: woltyżerka (kobiety stanowiły 90,9% uprawiających tę dyscyplinę sportu w województwie małopolskim), fitness (88,5%) i gimnastyka artystyczna (85,4%). Bardzo popularne wśród kobiet były sporty jeździeckie (76,9%) — nie tylko w sekcjach woltyżerki, ale także we wszystkich pozostałych sekcjach tych sportów (reining, WKKW, ujeżdżanie, skoki jeździeckie, rajdy jeździeckie, powożenie zaprzęgów) przeważały kobiety. Udział kobiet trenujących w tych sekcjach wyniósł od 83,3% do 58,1%. W najpopularniejszej wśród kobiet piłce siatkowej, kobiety stanowiły 53,9% ogólnej liczby ćwiczących (spadek o 0,5 p. proc. w porównaniu z 2014 r.).

Były także rodzaje sportów, których kobiety nie uprawiały: piłka nożna plażowa, zapasy w stylu klasycznym, modelarstwo pływające, sport kartingowy, pletwonurkowanie sportowe, sport balonowy oraz akrobacja lotnicza.

Tabl. 2. Sekcje w klubach sportowych oraz ćwiczący i kadra szkoleniowa według rodzajów sportów w 2016 r.

Stan w dniu 31 XII

Rodzaje sportów	Sekcje	Ćwiczący ^a			Kadra szkoleniowa ^a	
		ogółem	z liczby ogółem		ogółem	w tym trenerzy
			kobiety	juniorzy i juniorki		
Ogółem	2541	114483	29339	85276	5625	2453
w tym:						
Piłka nożna	853	52274	3140	37921	2056	1218
Piłka siatkowa	312	9980	5384	8406	490	175
Pływanie	77	4215	1988	3721	228	106
Piłka ręczna	122	4146	1923	3853	185	85
Koszykówka	120	3774	1624	3199	191	95
Tenis stołowy	128	3242	1053	2416	206	40
Lekkoatletyka	77	2462	1120	1772	172	76
Szachy	44	2221	714	1866	83	22
Tenis	39	2173	834	1746	108	29
Karate ^b	45	3901	1387	3011	157	48
Narciarstwo klasyczne	52	1444	616	1351	113	43
Judo	21	1398	352	1272	52	24
Narciarstwo alpejskie	40	1377	651	1151	97	34
Piłka nożna halowa (futsal)	59	1351	365	1028	79	34
Taniec sportowy	15	913	697	812	34	11
Gimnastyka sportowa.....	15	827	585	793	47	25
Badminton.....	24	738	325	565	35	6
Gimnastyka artystyczna	5	684	584	522	21	7
Unihokej.....	24	626	237	462	33	9
Ju jitsu.....	12	609	141	475	29	9
Wspinaczka sportowa	15	604	191	162	36	14
Taekwondo WTF.....	5	556	147	489	16	3
Hokej na lodzie	12	524	102	315	33	21

a Osoba liczona jest tyle razy, w ilu dyscyplinach występuje. b Łącznie wszystkie odmiany karate.

U w a g a. Rodzaje sportów posortowano według liczby ćwiczących (powyżej 500 osób).

W województwie małopolskim uprawiane były także mniej popularne rodzaje sportu. Działały pojedyncze sekcje takich sportów jak: akrobacja lotnicza, sport balonowy, wakeboard, kolarstwo torowe, kręglarstwo, w których ćwiczyło po kilka osób. Po kilkanaście osób uprawiało sport w sekcjach: kolarstwo BMX, modelarstwo pływające, narciarstwo wodne, pletwonurkowanie sportowe, pool bilard, sport kartingowy, sport motorowodny, sport żużlowy, żeglarstwo deskowe, żeglarstwo lodowe.

W porównaniu do stanu sprzed 2 lat w województwie pojawiły się sekcje nowych sportów, dotąd nie trenowanych w województwie, np. reining, zwany także ujeżdżaniem w stylu western. Jest to sport jeździecki polegający na prowadzeniu konia jedną ręką i jak najdokładniejszym przejechaniu zadanej trasy. Sport ten zdobył szczególną popularność wśród kobiet.

Informację opracowano na podstawie badania na sprawozdaniu KFT-1 (Sprawozdanie z działalności klubu sportowego w 2016 r., według stanu w dniu 31 XII). Badanie przeprowadzane jest co 2 lata.

Dane dotyczą klubów sportowych, łącznie z klubami resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych, SALOS i UKS oraz wyznaniowymi.

Osoba ćwicząca może być wykazana wielokrotnie, jeśli uprawia więcej niż jedną dyscyplinę sportu.

Lokaty na mapkach wyznaczono na podstawie wskaźników z dwoma miejscami po przecinku.

Schemat podziału administracyjnego

Województwa

Powiaty w województwie małopolskim

Kontakt

Urząd Statystyczny w Krakowie

ul. Kazimierza Wyki 3

31-223 Kraków

E-mail: obr_krk@stat.gov.pl

Opracowanie: Bogusław Bubula, Oddział w Nowym Sączu, tel. 18 33 04 911.